

Derfor forstaaer jeg ikke de Angreb, der fra mange Sider er rettede imod Statens Grundforbedringsvæsen; naar man maa indrømme, at der trænges til Grundforbedring af meget af den Jord, vi har her i vort Land, saa forstaaer jeg ikke, at man kan have noget imod, at der kommer en ny Institution, som tager det Arbejde op og maaske kan faa det sat i et hurtigere Tempo, end det har været tidligere, som ved sine Undersøgelser kan paavise, at der her og der er Arealer, der trænger til Forbedring og kan forbedres med de og de Udgifter, saaledes at de bliver i Stand til at give et godt Udbytte. I en nær Fremtid kan man vente Forslag om Afvanding af Vildmoserne; jeg haaber i alt Fald, at det snart kan ske. Et saadant Foretagende vil ikke alene give Arbejde straks, men det vil skabe Værdier, ikke blot i de Arealer, der indvindes i Mosen, men ogsaa derigennem, at de tilgrænsende Arealer, ved at de bliver afvandet tilstrækkeligt, bliver mere frugtbare, saaledes at de giver større Afgrøde end hidtil. Der er i det hele taget mange Steder, hvor der trænges til saadanne Afvandskanaler, hvortil man kan føre det overflødig Vand fra de vandplagede Egne. Der er saaledes Arbejde nok baade for Hedeselskabet og for denne Institution; lad os derfor først se, hvad den kan udrette, før vi retter Angreb paa den. Naar man kritiserer den paa Forhaand, bidrager man kun til at gøre det vanskeligt for den at udrette noget, idet man vækker Mistillid til den, forinden den har haft Lejlighed til at vise sig i Virksomhed.

Jeg ønsker baade denne og andre Institutioner, der har til Opgave at skaffe større Værdier, skabe større materielt Velvære, velkommen og vil være med til at støtte det Arbejde, de kan gøre, i Forvisning om, at det vil blive til Gavn for os alle. Det er det Arbejde, som bringer Værdier, der er i Stand til at føre os og andre Folk frelste gennem den Tid, der staaer for nu. Det overflødig Arbejde derimod er det, som har til Formaal at udføre Tjenergerning for andre, det Arbejde, der udføres for en eller anden Millionær, som ønsker at holde stort Hus med store Selskaber og anskaffe sig Luksusbiler og Lystyachter. De Folk, der kommer til at udføre det Arbejde, udfører ganske vist ogsaa et Arbejde, som kan være nyttigt for dem selv, idet de derigennem kan tjene til deres og deres Families Underhold, men det er intet samfundsnyttigt Arbejde. Men det Arbejde, der bliver

gjort for at forbedre Ernæringsforholdene i vort Land, er værdiskabende, og det er det Arbejde, vi skal støtte.

Det ærede Medlem, som jeg begyndte med at citere, det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich), talte om, at vi skulde gøre noget for at uddanne dygtige Husmødre; ja, han gik saa vidt, at han vilde være med til at kræve som en af de Attester, der skulde præsteres af unge Kvinder, for at de kunde indtræde i Ægteskab, Attest om, at de havde gennemgaaet et Kursus paa en Husholdningsskole. En saadan Virksomhed tiltrænges sikkert i høj Grad; thi jo større Dygtighed, der er hos Husmødrene, des bedre vil de kunne komme igennem med de Indtægter, de har. Det gælder ikke alene i Arbejderhjemmene, hvor mange Kvinder har været sysselsatte med andet samfundsnyttigt Arbejde, som har skabt Værdier i vort Folk, men har forhindret dem selv i at faa den fornødne Uddannelse som Husmødre, det gælder lige saa meget i Overklassens Hjem. Mange af dem, der kommer til som Fruer at skulle lede en stor Husholdning, viser sig aldeles umulige dertil, og dette bevirker ikke blot, at de selv ikke faar det økonomiske Udbytte ud af det, som de skulde, men bidrager ofte til at forbitre Livet for dem, der er villige til at yde dem en Haandsrækning. Naar man nu klager over, at det er vanskeligt at skaffe Tjenestepiger eller Husassistenter i vore Dage, tror man saa ikke, at en stor Del af Skylden derfor netop ligger i, at mange af dem, der skal anvende disse Husassistenter, er opdragne paa en saadan Maade, at de ikke alene ikke selv kan udføre Arbejdet, altsaa give Anvisning paa, hvorledes det skal udføres, men ogsaa har saa ringe Forstaaelse af det Arbejde, at de ikke værdsætter det paa rette Maade og jager med Husassistenten fra det ene til det andet og derved gør hende Livet besværligt? Tror man ikke, at netop det, at man ikke har været i Stand til i Husholdningen at indføre en nogenlunde begrænset Arbejdstid, men kræver Arbejde af en Husassistent fra tidlig Morgen til sen Aften, mange Gange om Natten med, er Grunden til, at de unge Kvinder ikke i saa stor Udstrækning tyer til Husgerning som til andre Erhverv?

Men i øvrigt er det saaledes, at en stor Del af disse Klager er fuldstændig uberettigede. Jeg havde Lejlighed til en Gang at høre en ung Husfrue beklage sig over, at den Vaskerkone, hun tidligere havde haft, nu var blevet saa velstillet, at